

Zeist. Daar geschiedt de blijde ontmoeting met de tien jaar eerder verloren geraakte Eliza, die nu een aangenomen dochter blijkt te zijn van een Duits zendelingspaar uit Hereroland. Dr. Doedes was ditmaal de gastspreker. Ida Pierson vroeg diens rede op en drukte die volledig af, tussen de belevenissen en verhalen van oom Karel door.¹⁵

Daarna wordt er een sprong gemaakt naar de West, naar Jamaica, met het verhaal over William Knibb en zijn strijd tegen de slavernij met barre voorbeelden van de mishandeling, die daar de christen-negerslaven moesten ondergaan.

In het laatste gedeelte van het boek keert Oom Karel met zijn verslaggeving naar Zuid-Afrika terug, waar hij vele zendingsstaties had bezocht. Nu zijn het vooral de Herero's in Zuid-West die aandacht krijgen, met Hugo Hahn als voornaamste aanknopingspunt. Daarna volgt een breedvoerig rapport over Madagaskar, en het kan niet anders of ook Livingstone, die pas zijn eerste grote ontdekkingsreis door zuidelijk Afrika voltooid en beschreven had, krijgt een beurt. En natuurlijk mogen ook de Franse zendingen in Basutoland via hun brieven hun verhaal vertellen. Ida Pierson laat tenslotte Oom Karel vredig afsterven.

Met haar *Oom Karel* heeft Ida Pierson aan haar Nederlandse zendingsvrienden een geduchte hoeveelheid voorlichting over de toenmalige wereldzending aangeboden. Maar dat niet alleen. *Oom Karel* is voorts doorspekt met lange, vrome passages, tot lering, vermaning en opwekking: een dramatisch leeuwavontuur; een actie van de kinderen met donateurslijsten om vaste bijdragen voor de zending te verwerven van één of meer centen per week; een zondagsschoolles door Oom Karel over Kaïn en Abel; de symbolische betekenis van wat op een schilderij van 'Quentijn Matsijs' in Antwerpen te zien valt; een tranentrekker over een doof en blind maar zeer godzalig oud vrouwtje; pedagogische zedelessen van de huismoeder aan haar kinderen over diverse onderwerpen; de aandoenlijke geschiedenis hoe ene Margaretha, een naam-christen, tot God bekeerd werd, compleet met haar joodse echtgenoot, en een allegorisch verhaal over de reus Zelfzucht.

Een bespreking van *Oom Karel* valt te lezen in de rubriek Boekbeschuwing van het Réveiltijdschrift *De Vereeniging: Christelijke Stemmen*,¹⁶ van de hand van niemand minder dan dr. J.H. Gunning Jr. Gunning toont zich ingenomen met alles wat over Afrika in het licht verschijnt, het

15. III, 20-37. Dit was de zendingsdag van 1854. Zie de *Naamlijst der Heeren Predikanten, welken op den avond van de jaarlijksche Algemeene Vergadering hebben gesproken, alsmede de Feyten waarover hun Berwden gepredikt hebben*. 9 aug. 1854 J.I. Doedes van Rotterdam, Math.11:4-6. Archief ZZG (in RA Utrecht), nr. 86.

16. Deel XIII, 1859, 627.